

Cyraneczka (*Anas crecca*)

I. Występowanie i siedlisko

Terenem występowania cyraneczki określić można zimne tereny płn. Europy oraz Ameryki płn. Jako siedliska kaczka ta wybiera najchętniej spokojne zatoczki rzeczne, obficie porośnięte roślinnością oraz spokojne śródlądne jeziora, na których nie jest niepokojona (raz spłoszona cyraneczka bardzo rzadko wraca na ten sam akwen). W Polsce zimuje głównie na terenach północno-zachodnich, przy czym udokumentowane są również stanowiska, na których wyprowadza ona lęgi na terenie całego naszego kraju.

II. Charakterystyka ogólna

Cyraneczka jest wielkościami bardzo małą kaczuszką, ważącą około 300 gr. Jej barwa jest szara, przez co nie wyróżnia się zbyt od otoczenia. W okresie godowym samczyk wygląda nieco bardziej efektownie, nakładając na głowę złocisto-brązowe piórka oraz czarny pasek kończący się w okolicach oczu (przez co sprawia wrażenie zamaskowanego włamywacza).

III. Odżywianie

Pokarm cyraneczek nie różni się znacząco od preferencji żerowych innych kaczek. Najczęściej stanowią go ślimaki, larwy oraz rośliny, które kaczka pobiera głównie z dna. Za smakolymi w postaci pijawek potrafi dość głęboko nurkować. Niestety ptaki te są bardzo podatne na choroby wywoływane nadmierną eutrofizacją naszych akwenów, co sprzyja namnożeniu się wielu beztlenowców, będących przyczyną kaczyc chorób.

IV. Rozmnażanie i rozwój

W przeciągu sezonu, cyraneczka wyprowadza tylko jeden lęg. Gniazda zakłada najczęściej na kępach wynurzonej roślinności wodnej, w miejscach, w których gniazdo osłonięte jest również od góry (np. pod konarami drzew). Z wysiadywanych około 27 dni jaj wylęgają się pisklęta, które bardzo szybko uzyskują samodzielność (cyraneczka jest zagniazdownikiem).

V. Zachowanie

Jej ważną cechą odróżniającą ją od innych kaczek jest lot. Jeżeli nad twoją głową przeleciała kaczka, a ty nie zdążyłeś się nawet złożyć, to bardzo duża szansa, że była to właśnie cyraneczka, która w locie bez większego problemu osiąga szybkość ponad stu kilometrów na godzinę.

VI. Ekologia gatunku

Jest to gatunek, będący zagrożonym z powodu stepowienia terenu i zanikania małych dobrze osłoniętych zbiorników wodnych. Wspomina o tym Dyrektywa Ptasia. U nas jest wciąż gatunkiem łownym.

VII. Słowniczek

Lusterko – poblyskujące plamki na skrzydłach kaczek.

Sady – zbieranie się ptaków na jednym akwenu.

Tabun – większa liczba kaczek.

Wiosła – o nogach ptaków posiadających błonę pławną między palcami.

Zierniki – oczy.

Zapady - wieczorne zlatywanie ptaków na odpoczynek.